

UPPSALA
UNIVERSITET

UFV 2019/2302

Riktlinjer för inrättande, uppföljning och avveckling av utbildningsprogram, huvudområden och biområden

- Avser grundnivå och avancerad nivå
- Avser även gemensamt utbildningsprogram med annat lärosäte

Fastställda av rektor 6 december 2011
Reviderade av rektor 24 april 2012
Reviderade av rektor 3 november 2015
Reviderade av rektor 27 april 2021

Innehållsförteckning

1	Inrättande av utbildningsprogram, huvudområden och biområden	1
1.1	Beslutsgång vid inrättande	1
1.2	Tidsaspekter	1
1.3	Beslutsunderlag för inrättande av utbildningsprogram, huvudområde eller biområde.....	2
1.3.1	Förutsättningar och aspekter som ska redovisas.....	3
1.3.2	Utbildningsplan för utbildningsprogram	5
2	Inrättande av gemensamt utbildningsprogram med annat lärosäte	6
2.1	Beslutsgång vid inrättande	6
2.2	Tidsaspekter	6
2.3	Beslutsunderlag för inrättande av gemensamt utbildningsprogram	6
2.3.1	Förutsättningar och aspekter som ska redovisas.....	6
2.3.2	Utbildningsplan för utbildningsprogram	7
2.3.3	Utformning av avtal mellan lärosätena	8
2.4	Särskilda förutsättningar för utbildningsprogram som leder till <i>gemensam examen</i>	8
3	Ändring av behörighet för utbildningsprogram	10
4	Ändring av kurser eller inriktningar inom utbildningsprogram	10
5	Ändring av benämning på utbildningsprogram, huvudområde eller biområde	10
6	Avveckling av utbildningsprogram, huvudområde eller biområde	11
6.1	Beslutsgång inför beslut om avveckling	11
6.2	Beslutsunderlag inför beslut om avveckling	11

1 Inrättande av utbildningsprogram, huvudområden och biområden

Föreliggande riktlinjer avser utbildning på grundnivå och avancerad nivå och omfattar inrättande av utbildningsprogram, huvudområden samt sådana biområden som inte redan finns som huvudområde. Riktlinjerna gäller även inrättande av utbildningsprogram som leder till dubbel, multipel eller gemensam examen med ett eller flera andra lärosäten, se avsnitt 2.

Enligt arbetsordningen för Uppsala universitet (UFV 2017/95) beslutar rektor om inrättande av utbildningsprogram och huvudområden efter förslag från den områdesnämnd eller fakultetsnämnd inom vars vetenskapsområde utbildningen inrättas. Om det inom vetenskapsområdet finns flera fakultetsnämnder ska områdesnämnden avge yttrande över fakultetsnämnds förslag inför rektors beslut (UFV 2017/95). Rektor beslutar även om inrättande av biområden som inte redan finns som huvudområden (UFV 2007/212). Beslut att inrätta eller avveckla forskarutbildningsämne fattas av berörd områdesnämnd/fakultetsnämnd.

Enligt arbetsordningen ansvarar områdes-/fakultetsnämnd för systematisk kvalitetsuppföljning av samtliga utbildningsprogram, huvudområden och biområden. Detta sker exempelvis inom ramen för gällande modell för utbildningsutvärderingar.

I högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) regleras förutsättningarna för universitetets utbildningar. Föreliggande riktlinjer uppfyller de krav som anges i de europeiska riktlinjerna för kvalitetssäkring, *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG).

1.1 Beslutsgång vid inrättande

Förslag från områdesnämnd respektive förslag från fakultetsnämnd med områdesnämnds yttrande överlämnas till rektor av handläggare vid berört områdeskansli. Avdelningen för kvalitetsutveckling bereder ärendet inför rektorsbeslut i samråd med studentavdelningen. Förslaget granskas med utgångspunkt i beslutsunderlaget utifrån de förutsättningar och aspekter som framgår av dessa riktlinjer. Handläggaren vid avdelningen för kvalitetsutveckling föredrar ärendet för rektor som beslutar om inrättande av utbildningen. Handläggare vid berört områdeskansli närvarar som sakansvarig vid rektorssammanträdet. Dekan/motsvarande kan även närvara vid rektorssammanträdet som ytterligare sakansvarig. (För utbildningsprogram som leder till yrkesexamen, se även avsnitt 1.3 nedan.)

För att inhämta återkoppling och underlätta handlägningsprocessen skickas beslutsunderlaget till avdelningen för kvalitetsutveckling innan berörd områdesnämnd/ fakultetsnämnd fattar beslut om förslag till rektor om inrättande. Avdelningen för kvalitetsutveckling och studentavdelningen ger återkoppling på beslutsunderlaget.

1.2 Tidsaspekter

Beredningsprocessen ska påbörjas så att rektor kan fatta beslut senast i juni året före det läsår då utbildningsprogrammet ska starta. Handläggaren vid berört områdeskansli rekommenderas därför att på ett tidigt stadium kontakta avdelningen för kvalitetsutveckling för tidsplanering av handlägningsprocessen.

1.3 Beslutsunderlag för inrättande av utbildningsprogram, huvudområde eller biområde

För inrättande av gemensamt utbildningsprogram med annat lärosäte, se avsnitt 2.

- **Utbildningsprogram**

Beslutsunderlaget bör omfatta totalt högst tio sidor, exklusive utbildningsplanen. Ange programmets benämning på svenska och i engelsk översättning. Redovisa i beslutsunderlaget de förutsättningar och aspekter som preciseras i avsnitt 1.3.1 nedan. Bifoga även områdesnämnds/fakultetsnämnds förslag till utbildningsplan, se avsnitt 1.3.2.

- **Huvudområde**

För huvudområde bör beslutsunderlaget omfatta totalt högst tio sidor. Om anhållan gäller både nytt utbildningsprogram och nytt huvudområde kan beskrivningen av det nya huvudområdet ingå som en egen rubrik i samma beslutsunderlag som utbildningsprogrammet. Redovisa i beslutsunderlaget de tillämpliga förutsättningar och aspekter som preciseras i avsnitt 1.3.1 nedan. Redogör även för följande:

- Motivera varför ett nytt huvudområde behöver inrättas.
- Beskriv den vetenskapliga grunden för det föreslagna huvudområdet.
- Beskriv vad som skiljer det föreslagna huvudområdet från befintliga närliggande huvudområden vid Uppsala universitet. Ange även eventuella överlapp med andra huvudområden vid universitetet.
- Ange områdets benämning på svenska och i engelsk översättning.
- Ange om huvudområdet föreslås inrättas för kandidat-, magister- och/eller masterexamen.

- **Biområde**

Alla huvudområden kan utgöra biområde i kandidatexamen vid Uppsala universitet (UFV 2007/212). Ytterligare biområden inrättas enligt föreliggande riktlinjer. För biområde bör beslutsunderlaget omfatta totalt högst tio sidor. Om anhållan gäller både nytt utbildningsprogram och nytt biområde kan beskrivningen av det nya biområdet ingå som en egen rubrik i samma beslutsunderlag som för utbildningsprogrammet. Redovisa i beslutsunderlaget de tillämpliga förutsättningar och aspekter som preciseras i avsnitt 1.3.1 nedan. Redogör även för följande:

- Motivera varför ett nytt biområde behöver inrättas.
- Beskrivs på vilket sätt biområdet utgör ett sammanhängande kunskapskomplex med rimlig fördjupning inom området.
- Beskriv vad som skiljer det föreslagna biområdet från befintliga närliggande huvud-/biområden vid Uppsala universitet. Ange även eventuella överlapp med andra huvud-/biområden vid universitetet.
- Ange biområdets benämning på svenska och i engelsk översättning.

- **Utbildningsprogram som leder till yrkesexamen**

För utbildningsprogram som leder till yrkesexamen krävs utöver beslut om inrättande av utbildningsprogram även beslut om examenstillstånd från Universitetskanslersämbetet (UKÄ). Rektor beslutar om att överlämna områdes-/fakultetsnämnds ansökan om examenstillstånd till UKÄ utifrån underlag från områdes-/fakultetsnämnd. Ansökan om examenstillstånd utformas i enlighet med UKÄ:s anvisningar. Underlaget vid inrättandet består av ansökan, samt en kompletterande redogörelse för de förutsättningar och aspekter som inte ingår i ansökan men som efterfrågas i föreliggande riktlinjer (se avsnitt 1.3.1 nedan). Avdelningen för kvalitetsutveckling och studentavdelningen ger stöd och återkoppling på ansökan och den kompletterande redogörelsen.

Beslut om inrättande sker lämpligen samtidigt som rektors beslut om ansökan till UKÄ, då med förbehållet att inrättandet sker *under förutsättning* att sökt examenstillstånd beviljas. Ansvarig

handläggare och föredragande vid *rektors beslut om att överlämna ansökan till UKÄ* är handläggare vid berört områdeskansli. Tjänsteman vid avdelningen för kvalitetsutveckling deltar också vid rektorssammanträdet som sakkunnig om UKÄ:s process.

Ansvarig handläggare och föredragande för *rektors beslut om inrättande* är tjänsteman vid avdelningen för kvalitetsutveckling, och områdeskansliets handläggare deltar då som sakansvarig. Dekan/motsvarande kan även närvara vid rektorssammanträdet som ytterligare sakansvarig.

1.3.1 Förutsättningar och aspekter som ska redovisas

Nedanstående förutsättningar och aspekter ska redovisas i beslutsunderlaget för utbildningsprogram/huvudområde/biområde. Syftet med redovisningen är att beredningsinstanser och rektor i egenskap av beslutsfattare ska få en bild av den planerade utbildningen, samt att det ska framgå att formella krav är uppfyllda.

Bakgrund och motiv för inrättande

Beskriv kort utbildningen som föreslås inrättas. Ange motiv för inrättande och motivera utbildningen i förhållande till universitetets samlade utbildningsutbud, samt till det nationella, och om så är aktuellt det internationella, utbildningsutbudet. Redovisa eventuella överlapp med andra utbildningar vid universitetet.

Redovisa en analys av samhällets behov av personer med aktuell utbildning, liksom bedömd efterfrågan från studenter.

Redogör även för hur underlaget har tagits fram och om eventuella utvecklingsmedel från rektor erhållits. Här ska framgå på vilket sätt studenter har varit delaktiga i utvecklingen av den nya utbildningen och om eventuella synpunkter har inhämtats från avnämare respektive ämnesföreträdare vid annat lärosäte.

Utbildningens förutsättningar

- **Lärarkompetens och kompetensutveckling**

Hög kvalitet i utbildningen förutsätter lärare med vetenskaplig ämneskompetens, pedagogisk skicklighet, handledarkompetens och, när så är relevant, anknytning till arbetslivet. Redovisa tillgången på tillsvidareanställda vetenskapligt kompetenta och högskolepedagogiskt utbildade lärare, doktorander och eventuell annan personal som medverkar i utbildningen. Redovisa deras möjligheter till högskolepedagogisk och annan kompetensutveckling. Redovisa om lärare från olika institutioner medverkar och om relevant specifik kompetens från verksamhet utanför universitet och högskola medverkar.

- **Forskningsanknytning**

Beskriv forskningsaktiva lärares medverkan i utbildningen. Beskriv hur utbildningen förmedlar vetenskaplig ämnesgrund, hur studenterna deltar i aktiviteter med forskningsanknytning och utvecklar ett vetenskapligt förhållningssätt.

- **Progression**

Beskriv progression i förhållande till examensmålen i högskoleförordningen och hur progressionen säkerställs.

- **Undervisningens utformning**

Beskriv hur undervisningens utformning och examination bidrar till att stödja studenters lärande och till att studenterna tar en aktiv roll i lärandeprocessen. För yrkesprogram beskrivs även hur undervisningens utformning och examination bidrar specifikt till att stödja utveckling av yrkesfärdigheter.

- **Systematisk kvalitetssäkring, kvalitetsutveckling och studentmedverkan**
Beskriv hur kvaliteten i utbildningen systematiskt säkerställs och utvecklas, samt redovisa institutionens och områdesnämndens/fakultetsnämndens förutsättningar för att säkerställa god kvalitet i utbildningen över längre tid.

Beskriv planerade former för studentmedverkan och studentinflytande i utbildningen, exempelvis kursvärderingar och studentrepresentation i beslutsfattande organ.
- **Utbildningens koppling till en framtida arbetsmarknad**
Beskriv arbetslivsanknytning i undervisningen, hur utbildningen förbereder studenterna för ett framtida arbetsliv, och i förekommande fall, olika former för samverkan med avnämare.
- **Eventuell verksamhetsförlagd utbildning eller praktik**
Ange om verksamhetsförlagd utbildning eller praktik ingår i utbildningen. Om så är fallet, redovisa ansvar och förutsättningar för att anordna verksamhetsförlagd utbildning eller praktik. Redovisa hur det säkerställs att alla studenter får tillgång till verksamhetsförlagd utbildning eller praktik som är obligatorisk. Redovisa hur verksamhetsförlagd utbildning eller praktik kvalitetssäkras.

Formella och praktiska förutsättningar

- **Dimensionering och finansiering**
Redovisa planerad dimensionering och finansiering av utbildningen.
- **Service och stöd till studenter**
Redovisa hur service och stöd till utbildningens studenter utformas. I förekommande fall redovisa hur stödet planeras vara utformat för internationella studenter.
- **Speciella behov av lokaler och utrustning**
Redovisa tillgång till speciella lokaler eller utrustning för utbildningens behov.
- **Behörighet**
Redogör för vilka förkunskaper som krävs för tillträde till utbildningen (HF 7 kap.).
- **Examen**
Redogör för vilken examen utbildningen leder till efter avklarade studier i enlighet med examenskraven i universitetets lokala examensordning (UFV 2007/212, 2010/168).
- **Övergångsmöjligheter till utbildning på avancerad nivå respektive forskarnivå**
Beskriv övergångsmöjligheter till avancerad nivå respektive forskarnivå för utbildningsprogrammet/huvudområdet.

Övriga aspekter

- **Internationalisering**
Beskriv på vilket sätt internationalisering ingår i utbildningen; det gäller även aspekter av internationalisering på hemmaplan (till exempel hur fördelarna med en internationell studentgrupp aktivt tillvaratas och hur eventuella utmaningar kan hanteras).

- **Lika villkor - jämställdhet - breddad rekrytering**
Beskriv hur utbildningen beaktar och integrerar ett lika villkors-¹ och jämställdhetsperspektiv i utformning och genomförande. Beskriv även hur arbetet med att främja och bredda rekryteringen till utbildningen planeras och hur förutsättningar ges för ett breddat deltagande.
- **Hållbar utveckling**
Beskriv hur utbildningen bidrar till att främja en hållbar utveckling. Hållbar utveckling rör ekonomiska, sociala eller miljömässiga aspekter, men kan även röra exempelvis hälsomässiga, politiska eller teknologiska aspekter.

1.3.2 Utbildningsplan för utbildningsprogram

Inför inrättande av utbildningsprogram ska i beslutsunderlaget ingå förslag till utbildningsplan. Förslaget ska innehålla en förteckning över de kurser som utbildningsprogrammet omfattar, en beskrivning av programmets upplägg samt de krav på förkunskaper och andra villkor utöver grundläggande behörighet som gäller för att bli antagen till programmet (särskild behörighet). Förslaget till utbildningsplan kan vara preliminärt i fråga om ingående kurser, men huvudsakliga kurser bör framgå.

Utbildningsplanen ska alltid finnas på svenska, och, om undervisningsspråket inte är svenska, översättas till engelska.

Utbildningsplanen struktureras enligt följande:

- Programmets benämning på svenska och i engelsk översättning
- Programmets omfattning i högskolepoäng
- Programmets nivå/er
- Beslutsdatum
- Beslutande nämnd
- Termin från och med vilken planen gäller
- Behörighet
- Syfte
- Mål (uttryckta som förväntade studieresultat med beaktande av examensmålen i högskoleförordningen, bilaga 2)
- Programmets uppläggning och kurser som ingår i programmet (med beaktande av progression)
- Examen (benämning på svenska och i engelsk översättning)
- Övriga föreskrifter
- Övergångsbestämmelser (när så är tillämpligt)

Uppgifter som rör anmälan och antagning och som rektor beslutar om ska *inte* anges i utbildningsplanen. Det gäller t.ex. formerna för urval, tid för anmälan, studieort och terminsförläggning.

När utbildningsprogrammet har inrättats av rektor fastställs utbildningsplanen av områdesnämnd/fakultetsnämnd efter beredning av berört områdeskansli. Handläggaren vid områdeskansliet expedierar beslutet till studentavdelningen.

¹ Med lika villkor avses att alla har lika rättigheter och möjligheter oavsett juridiskt kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, sexuell läggning, ålder eller social bakgrund (Mål och strategier för Uppsala universitet, UFV 2018/641).

2 Inrättande av gemensamt utbildningsprogram med annat lärosäte

Ett gemensamt utbildningsprogram (*joint programme*) är ett integrerat program som koordineras och ges gemensamt av två eller flera lärosäten. Ett gemensamt program leder till en dubbel eller multipel examen (*double degree/multiple degree*) med *separata* examensbevis från två eller flera lärosäten eller en gemensam examen (*joint degree*) med *ett* gemensamt examensbevis. Den europeiska överenskommelsen om kvalitetssäkring av gemensamma utbildningsprogram inom högre utbildning (*European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes*) utgör en utgångspunkt för gemensamma utbildningsprogram med lärosäten utanför Sverige.

Ett samarbete om gemensamt utbildningsprogram kräver integrering av både akademiska och administrativa frågor vilket ska tydliggöras i ett skriftligt avtal (överenskommelse). I avtalet ska det framgå hur deltagande lärosäten tillämpar nationella lagar och lokala regler samt hur utbildningskvaliteten ska säkras, se vidare avsnitt 2.3.3. I avsnitt 2.3 anges vad som ska ingå i beslutsunderlag för inrättande av gemensamt utbildningsprogram.

I avsnitt 2.4 anges vilka *ytterligare* förutsättningar som gäller vid inrättande av ett gemensamt utbildningsprogram som leder till gemensam examen.

2.1 Beslutsgång vid inrättande

Rektors beslut om inrättande ska ske innan det skriftliga avtalet ingås av de deltagande lärosätena i utbildningssamarbetet. Inrättandet sker *under förutsättning* att avtalet ingås. Ett gemensamt utbildningsprogram inom ramen för ett utbildningssamarbete kräver dock parallellt arbete med avtalet mellan deltagande lärosäten och med beslutsunderlaget. I övrigt gäller samma beslutsgång som i avsnitt 1.1 ovan.

2.2 Tidsaspekter

Se avsnitt 1.2.

2.3 Beslutsunderlag för inrättande av gemensamt utbildningsprogram

Beslutsunderlaget utgörs dels av ett dokument som redovisar förutsättningar och aspekter enligt anvisningarna nedan, omfattande cirka tio sidor, dels områdesnämnds/fakultetsnämnds och deltagande lärosätens gemensamma förslag till utbildningsplan.

2.3.1 Förutsättningar och aspekter som ska redovisas

Samtliga förutsättningar och aspekter enligt avsnitt 1.3.1 ska redovisas. Nedanstående rubriker innehåller dessutom *tillägg* som ska redogöras för utifrån de särskilda förutsättningar som gäller för gemensamma utbildningsprogram.

- **Systematisk kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling**

Beskriv former för såväl extern som intern kvalitetssäkring av utbildningen och hur kontinuerligt utvecklingsarbete säkerställs. Av beskrivningen ska framgå hur förutsättningar skapas för att kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling sker systematiskt och i samverkan mellan deltagande lärosäten.

Beskriv planerade former för studentmedverkan och studentinflytande i utbildningen,

exempelvis kursvärderingar och studentrepresentation i beslutsfattande organ.

- **Dimensionering och finansiering**

Redovisa finansiering och dimensionering av det gemensamma utbildningsprogrammet. Beskriv finansiering av de extra kostnader som samarbetet eventuellt medför.

- **Service och stöd till studenter**

Redovisa hur service och stöd till studenter planeras vara utformat med avseende på de speciella förutsättningar som ett gemensamt program med andra lärosäten inom och utanför Sverige innebär.

- **Examen**

Redogör för vilken examen som utbildningen leder till efter avklarade studier i enlighet med examenskraven i universitetets lokala examensordning (UFV 2007/212, 2010/168). Redogör även för vilka examina som utbildningen leder till efter avklarade studier vid andra lärosäten, inklusive vilket/vilka lärosäten som utfärdar examensbevis. Det ska vidare framgå om utbildningen leder till dubbel/multipel examen eller en gemensam examen.

- **Övergångsmöjligheter till utbildning på avancerad nivå respektive forskarnivå**

Beskriv övergångsmöjligheter till avancerad nivå respektive forskarnivå vid Uppsala universitet och vid andra deltagande lärosäten.

- **Motiv för samarbetet**

Beskriv de fördelar samarbetet förväntas medföra för de studenter som deltar i utbildningen, liksom fördelar för involverade institutioner, ansvarig fakultet/vetenskapsområde och Uppsala universitet i stort.

- **Hur samverkan ska organiseras**

Beskriv ansvarsfördelning inom samarbetet beträffande t.ex. studieavgifter, anordning av utbildningsdelar, antagning, examination och utfärdande av examina, överföring av studieresultat, disciplinätgärder.

- **Utmaningar som samarbetet medför och hur dessa hanteras**

Beskriv de problem som eventuellt har iakttagits under det förberedande arbetet, liksom utmaningar som kan förutspås mot bakgrund av tidigare erfarenheter av utbildningssamarbeten med andra lärosäten. Beskriv strategier för att förebygga dessa problem, liksom strategier för att hantera dem om de skulle uppstå.

- **Hur deltagande lärosäten är erkända och/eller ackrediterade**

Beskriv hur övriga lärosäten som deltar i utbildningsprogrammet är erkända och/eller ackrediterade av berörda myndigheter eller ackrediteringsorgan som godtas av svenska och europeiska lärosäten. Det ska framgå att aktuella lärosäten har rätt att utfärda den planerade examen i enlighet med respektive lands lagstiftning och respektive lärosätes interna bestämmelser.

2.3.2 Utbildningsplan för utbildningsprogram

Utbildningsplanen struktureras enligt avsnitt 1.3.2 och i enlighet med det skriftliga avtalet.

Utbildningsplan (och kursplaner för de kurser som ges vid Uppsala universitet) ska alltid finnas på svenska i original, och om undervisningsspråket inte är svenska, översättas till engelska.

2.3.3 Utformning av avtal mellan lärosätena

Ett avtal ska utformas mellan de lärosäten som deltar i utbildningssamarbetet. Handläggaren vid områdeskansliet ansvarar för att så sker. Detta avtal ska granskas av juridiska avdelningen och studentavdelningen. Avdelningen för kvalitetsutveckling lämnar synpunkter. För tidseffektivt framtagande av avtalet bör dessa enheter involveras så tidigt som möjligt i processen. Avtalet ska tecknas av behörig företrädare för Uppsala universitet. Handläggaren vid områdeskansliet expedierar avtalet till studentavdelningen när det är underskrivet av lärosätena.

I ett avtal regleras följande:

- Vilket/vilka lärosäten som ansvarar för behörighetsprövning, urval och antagning.
- Vilket/vilka lärosäten som ansvarar för administrationen runt examen, hur ansökan till programmet sker, vilket/vilka lärosäten som ansvarar för utfärdande av examensbevis, hur överklagande sker, former för överföring av meriter (tillgodoräknanden) samt vem som ansvarar för överföring av studieresultat (lärosäte eller student).
- Hur ledning och styrning av utbildningen ska ske och hur uppdelningen mellan lärosätena ser ut avseende information, uppföljning, kvalitetssäkring, studievägledning, regler och disciplinärenden.
- Finansiering och avgiftshantering, hur intäkter och kostnader fördelas mellan lärosäten inklusive hanteringen av eventuella studieavgifter.
- Utbildningsplanens innehåll såsom behörighet, utbildningens syfte, mål, examen, programmets uppläggning och kurser, vem som ska ge vilka kurser.
- Studenternas villkor och försäkringsfrågor.
- Student- och lärarmobilitet.
- Vem som har äganderätt till producerat material.
- Former för avveckling av utbildningen (övergångsbestämmelser, vad som gäller när överenskommelsen upphör/sägs upp och hur studenterna i sådant fall kan avsluta sin utbildning).
- Hur uppsägning av överenskommelsen sker.
- Övriga villkor.

2.4 Särskilda förutsättningar för utbildningsprogram som leder till *gemensam examen*

Uppsala universitet kan tillsammans med ett eller flera lärosäten inom eller utanför Sverige gemensamt planera och genomföra en utbildning som leder till gemensam examen (*joint degree*) (HL 1 kap. 17 §). Förutsättningen är att utbildningsprogrammet planeras och genomförs gemensamt av de lärosäten som utfärdar examen samt att lärosätena har rätt att utfärda den planerade examen i enlighet med respektive lands lagstiftning. Lärosäten som deltar i utbildningsprogrammet ska vara erkända och/eller ackrediterade av behöriga myndigheter eller ackrediteringsorgan som godtas av svenska och europeiska lärosäten. Utbildningsprogrammet inrättas enligt gällande rutiner vid respektive lärosäte.

Utbildningsprogrammet ska grundas på ett skriftligt avtal (HF 6 kap. 11a §) som i detalj reglerar ansvarsfördelningen mellan de parter som tillsammans genomför utbildningen.

När det gäller avtal för gemensam examen gäller ytterligare styrningar som måste regleras mellan Uppsala universitet och det (de) andra lärosätet (lärosätena). Innan avtalet kan komma till stånd måste man ha säkerställt att varje lärosäte som deltar i samarbetet har rätt att utfärda den examen som samarbetet avser.

Följande ska framgå av avtalet (HF 6 kap. 11b §):

- *Vilken del av utbildningen (kurser) som högskolan ska anordna* – innebär att: kurser som läses vid Uppsala universitet och som ska ingå i examen ska framgå.
- *Vilken del av utbildningen (kurser) som annat lärosäte ska anordna* – innebär att: kurser som läses vid annat lärosäte och som ska ingå i examen ska framgå.

- *Vid vilket eller vilka av de lärosäten som anordnar en del av utbildningen en sökande till utbildningen ska antas* – innebär att: det ska framgå vid vilket lärosäte studenten ska antas till utbildningen som helhet.
- *Att högskolan får anta sökande bara till den del av utbildningen som högskolan ska anordna* – innebär att: Uppsala universitet måste trots ovanstående göra en antagning till det gemensamma utbildningsprogrammet men i anslutning till att studenterna ska genomföra de kurser som anordnas vid Uppsala universitet.
- *När en studerande som antagits till en del av utbildningen av ett annat lärosäte ska anses vara student vid Uppsala universitet* – innebär att: man preciserar när studenten kan anses vara student vid Uppsala universitet med de rättigheter och skyldigheter detta innebär.
- *Att den del av utbildningen som en student har gått igenom med godkänt resultat vid ett annat lärosäte ska tillgodoräknas studenten för utbildning vid högskolan utan särskild prövning* – innebär att: kurser som ingår i utbildningen ska tillgodoräknas utan särskild prövning vid Uppsala universitet, vilket i sin tur innebär att alla kurser, oavsett vid vilket lärosäte de ges, som kan ingå i den gemensamma examen måste framgå i överenskommelsen innan utbildningen startar.
- *Vilken examen utbildningen kan leda till vid respektive lärosäte* – innebär att: den svenska examensbenämningen (och även de andra lärosätenas) ska framgå i överenskommelsen och sedan även på examensbeviset.
- *Övriga villkor som är nödvändiga för att utbildningen ska kunna genomföras* – innebär att: andra särskilda krav ska, programspecifika eller specifika för Uppsala universitet, ska framgå av avtalet. Exempelvis ska de examenskrav och mål som finns enligt högskoleförordningen och lokala bestämmelser framgå.

Som **bilaga till avtalet** ska utarbetas förslag till utformning av och innehåll i examensbeviset och bilagan till examensbeviset (*Diploma supplement*). Examensbevisets samt bilagans utseende och innehåll utarbetas av de deltagande lärosätena tillsammans utifrån de nationella och lokala bestämmelser som måste följas vid utformningen. Denna process bör inledas tidigt under planeringen och involvera studentavdelningen vid Uppsala universitet, samt motsvarande berörd avdelning/enhet vid de andra lärosätena.

3 Ändring av behörighet för utbildningsprogram

Rektor beslutar om ändrad behörighet för utbildningsprogram som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare. Områdesnämnds-/fakultetsnämnds förslag om ändrad behörighet för sådana utbildningsprogram handläggs av berört områdeskansli i samråd med studentavdelningen. För ändring av behörighet för gemensamt utbildningsprogram ska en överenskommelse mellan deltagande lärosäten ingå i underlaget inför rektors beslut. Handläggaren vid berört områdeskansli föredrar ärendet för rektor som beslutar om ändrad behörighet. Handläggaren expedierar beslutet till studentavdelningen.

Områdesnämnd/fakultetsnämnd beslutar om ändrad behörighet för utbildningsprogram som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare, samt för utbildningsprogram som påbörjas på avancerad nivå. Ändring av behörighet för gemensamt utbildningsprogram ska ske i överenskommelse med deltagande lärosäten. Handläggaren vid berört områdeskansli expedierar beslutet till studentavdelningen.

4 Ändring av kurser eller inriktningar inom utbildningsprogram

Beslut om ändring av kurser eller inriktningar inom befintligt utbildningsprogram fattas av områdesnämnd/fakultetsnämnd genom ändring av utbildningsplanen. Handläggaren vid berört områdeskansli kontaktar studentavdelningen för samråd och konsekvensanalys vid tillägg av nya inriktningar eller andra större tillägg. I den nya utbildningsplanen ska de övergångsbestämmelser och övriga föreskrifter som behövs finnas. Ändring av kurser eller inriktningar inom gemensamt utbildningsprogram ska ske i överenskommelse med deltagande lärosäten. Handläggaren vid berört områdeskansli expedierar beslutet till studentavdelningen.

5 Ändring av benämning på utbildningsprogram, huvudområde eller biområde

Rektor beslutar om ändring av benämning på utbildningsprogram, huvudområde eller biområde. Handläggaren vid berört områdeskansli kontaktar avdelningen för kvalitetsutveckling och studentavdelningen för samråd och konsekvensanalys. Avdelningen för kvalitetsutveckling bereder därefter förslaget i samråd med studentavdelningen och föredrar ärendet för rektor som beslutar om ändring av benämning. Handläggaren vid berört områdeskansli närvarar som sakansvarig vid rektorssammanträdet. Vid mindre ändringar kan handläggaren vid berört områdeskansli efter samråd med ovan nämnda avdelningar föredra ärendet för rektor. Ansvarig handläggare expedierar beslutet till studentavdelningen.

I förslag från områdesnämnd/fakultetsnämnd ska följande beskrivas:

- Bakgrund och skäl till den föreslagna ändringen.
- Konsekvenser för studenter.
- Eventuella konsekvenser för utbildningsprogrammet, huvudområdet eller biområdet.

Rektorsbeslut krävs dock inte vid enbart ändring av den *engelska översättningen* på ett utbildningsprogram, huvudområde eller biområde. Sådana ändringar beslutas av områdesnämnd/fakultetsnämnd. Handläggaren vid berört områdeskansli kontaktar studentavdelningen för samråd. I beslutet från områdesnämnd/fakultetsnämnd bör skäl för ändringen och eventuella konsekvenser för studenter anges. Handläggaren expedierar beslutet till studentavdelningen.

6 Avveckling av utbildningsprogram, huvudområde eller biområde

Om förutsättningarna för att erbjuda ett utbildningsprogram, huvudområde eller biområde förändras kan områdesnämnd/fakultetsnämnd föreslå rektor att programmet/området avvecklas. Om förutsättningarna för att erbjuda gemensamt utbildningsprogram förändras så att parterna beslutar att avbryta samarbetet, ska avveckling ske i enlighet med det skriftliga avtalet mellan lärosätena.

Inför avveckling av eller uppehåll i antagning till utbildningsprogram eller huvud-/biområde ska följande beaktas:

- Utbildningskvaliteten för de studenter som redan är antagna till programmet/kurser inom området ska säkerställas.
- Antagna studenter ska i god tid informeras om när kurser som ingår i programmet/området ges för sista gången.
- Studenter som har beviljats studieuppehåll måste antingen erbjudas individuell studiegång eller annan lösning.
- Riktlinjer för studenternas arbetsvillkor på grundnivå och avancerad nivå vid Uppsala universitet (UFV 2016/327) och andra övergångsbestämmelser.

6.1 Beslutsgång inför beslut om avveckling

Ett huvud- eller biområde kan inte avvecklas så länge det finns studenter som har rätt att examineras på kurser inom området.

Förslag från områdesnämnd/fakultetsnämnd om avveckling av utbildningsprogram, huvudområde eller biområde överlämnas till rektor av handläggare vid berört områdeskansli. Avdelningen för kvalitetsutveckling bereder ärendet i samråd med studentavdelningen. Handläggaren vid avdelningen för kvalitetsutveckling föredrar ärendet för rektor som beslutar om avveckling. Handläggaren vid berört områdeskansli närvarar som sakansvarig vid rektorssammanträdet. Dekan/motsvarande kan närvara vid rektorssammanträdet som ytterligare sakansvarig. Handläggaren expedierar beslutet till studentavdelningen.

6.2 Beslutsunderlag inför beslut om avveckling

I förslag om avveckling av utbildningsprogram, huvudområde eller biområde ska följande beskrivas:

- Bakgrund och skäl för avvecklingen.
- Konsekvenser för studenter, medverkande institutioner, annan verksamhet och universitetets samlade utbildningsutbud, liksom eventuella konsekvenser för andra utbildningsprogram, huvudområden eller biområden som berörs.

I förslag om avveckling av utbildningsprogram ska följande aspekter redovisas beträffande studenter som redan är antagna till programmet:

- Hur utbildningen säkerställs för redan antagna studenter.
- Övergångsbestämmelser.

För gemensamt utbildningsprogram ska dessutom framgå i underlaget att deltagande lärosäten är införstådda med förslaget om avveckling.

I förslag om avveckling av huvudområde ska framgå vilka examina avvecklingen gäller (kandidat-, magister- och/eller masterexamen). Områdesnämnden/fakultetsnämnden ska ange hur den säkerställer att studenter kan slutföra sina studier samt ange övergångsbestämmelser. Nämnden ska i förslaget ange huruvida området ska kvarstå som biområde.